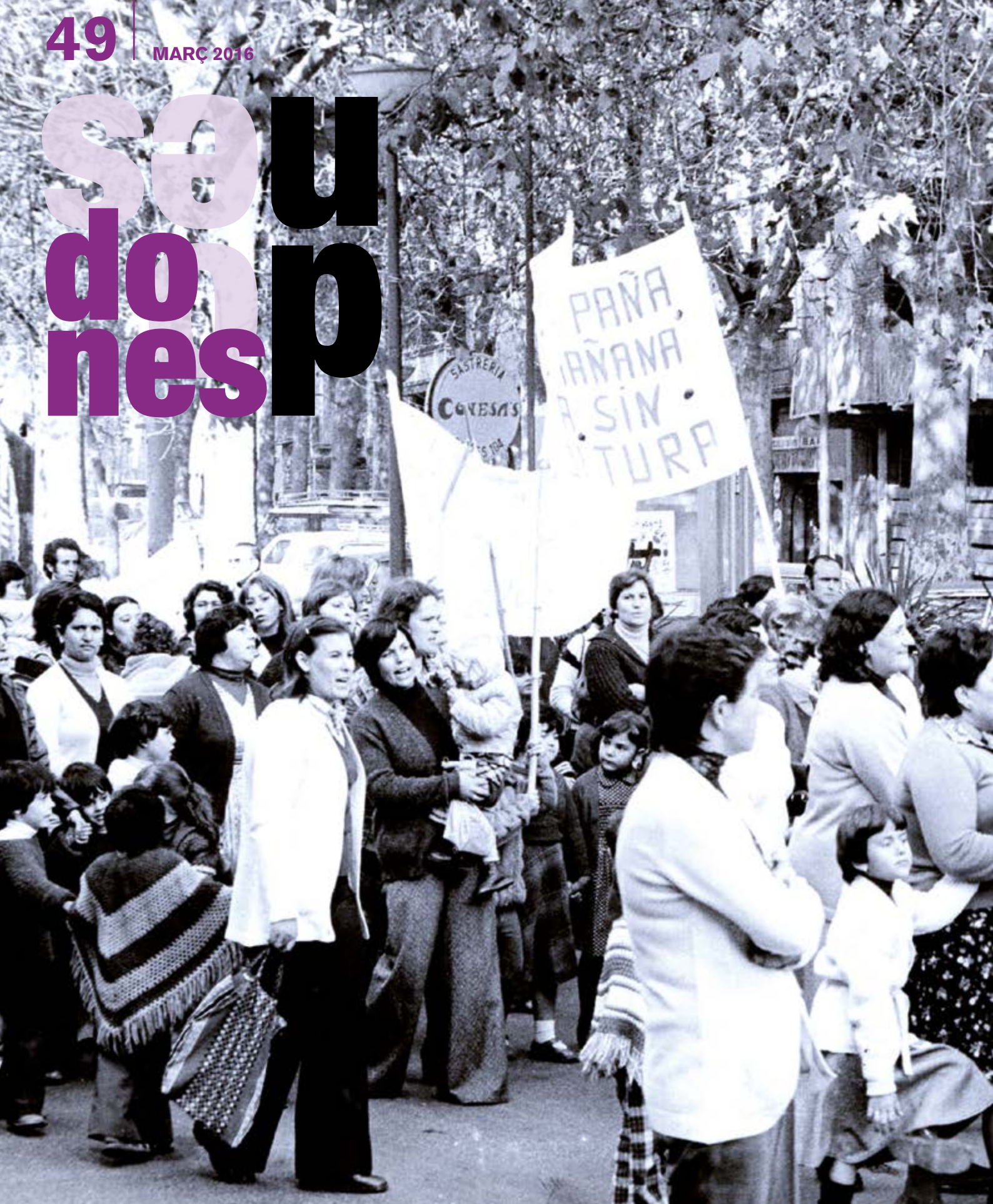

sau don nes p

LA PARTICIPACIÓ SOCIAL I POLÍTICA DE LES DONES

8 DE MARÇ: DEFENSEM ELS DRETS DE LES DONES!

Aquest 8 de març, per tal de commemorar el **Dia Internacional de les Dones**, l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i el teixit associatiu de les dones de la ciutat duran a terme diverses accions i activitats obertes a la ciutat que podreu trobar a la programació.

Entre els actes previstos per aquest 2016, destaquen la **projecció de la pel·lícula "Sufragistas"** sobre la lluita pels drets polítics de les dones que tindrà lloc el dijous **10 de març a les 18h als Cinemes Can Castellet** i l'**Acte central**, l'homenatge a les dones de la ciutat que s'han dedicat o es dediquen, des de l'àmbit sanitari, a la salut mental que tindrà lloc el dia **8 de març a les 18,30h a Can Massallera**. ■

Sumari

02. 8 de març: Defensem els drets de les dones!. Contes a l'escola La Parellada. Sant Jordi 2016: Contes per la coeducació. Premi Delta
03. Dones polítiques
04. L'aplicació real dels drets polítics i socials en igualtat, el gran repte del segle XXI
05. El nombre d'alcaldeses i regidores creix molt lentament a la comarca
- 06-07. La participació de les dones a les entitats és desigual, esbiaixada i centrada en l'atenció a les persones
08. Forats de gènere en la participació política
09. La participació no convencional també té clau de gènere. Implicació al teixit associatiu
10. Paritat: fins on hem arribat?
11. "Veus contra la Violència Masclista"

Foto portada: 1978 - Manifestació "Pro Escola Pública". Fons: Fundació Marianao (Arxiu Històric Municipal de Sant Boi de Llobregat).

CONTES A L'ESCOLA LA PARELLADA

Durant els dies 7 i 9 de març l'alumnat de 3r i 4t de primària de l'escola **La Parellada** farà un **taller sobre contes no sexistes** de la mà de

les educadores de la cooperativa Fil a l'Agulla en el qual podran descobrir princeses valentes i prínceps amb ganes de combinar l'aventura amb la cura. ■

SANT JORDI 2016: CONTES PER LA COEDUCACIÓ

Per tercer any consecutiu, i aprofitant que la Diada de Sant Jordi serà en dissabte, ens podreu trobar a la plaça de l'Ajuntament amb la proposta de Contes per la coeducació. En col·laboració amb les llibreries de la ciutat, us proposem un seguit d'obres actuals de la **literatura infantil i juvenil** amb un valor clarament coeducatiu. ■

PREMI DELTA

El passat 1 de desembre de 2015 va tenir lloc el lliurament del **8è premi literari Delta de narrativa escrita per dones** a la ciutat de Sant Boi al qual va participar l'escriptora **Marija Torres**. La guanyadora d'aquesta edició ha estat **Carme Via Sala** per l'obra "La modista i altres dones" que narra la vida quotidiana de les dones al XX. ■

DONES POLÍTIQUES

LES DONES NO PODEM SER LES GRANS ABSENTS DELS ESPAIS DE PODER

Dir que hi ha menys dones en els espais de poder polítics i econòmics, no és cap novetat, dir que les dones cobrem menys per fer la mateixa feina no és cap novetat, dir que les dones tenim dificultats per mantenir-nos en llocs de responsabilitat, no és cap novetat, dir que les dones assumim costos personals, familiars i socials per estar en òrgans de decisió, no és cap novetat (...) potser ens avorrim de sentir-ho i llegir-ho constantment, però és una realitat amb la que convivim i que no ens permet avançar cap a una societat justa i igualitària.

Dir que les dones avui al segle XXI no gaudim dels mateixos drets reals ni de les mateixes oportunitats que els homes no ens hem de cansar de repetir-ho fins que això sigui una realitat, i dir que som on som amb moltes fites aconseguides gràcies a la lluita de tantíssimes dones al llarg de la història, tampoc ens hem de cansar de repetir-ho perquè és de justícia tenir-ho sempre present.

La majoria de dones que ens dediquem a la política, reivindicuem cada dia perquè la representació femenina a les nostres ciutats i en tots els espais de decisió política sigui una realitat, i no només per complir una llei que afavoreix aquesta paritat, sinó també, perquè les dones estiguem en llocs de decisió, perquè el sistema patriarcal en el que vivim no ens impedeixi arribar on volem pel sol fet de ser dones, per aconseguir conciliar la nostra vida personal, familiar i laboral i per castigar totes les crítiques masclistes que ens arriben per ser dones amb poder; per estar en espais que teòricament no *hauríem d'ocupar*, perquè no *estaven reservats per a nosaltres*.

NO ENS HEM DE CANSAR DE REPETIR-HO FINS QUE SIGUI UNA REALITAT QUE LES DONES AVUI AL SEGLE XXI NO GAUDIM DELS MATEIXOS DRETS REALS NI DE LES MATEIXES OPORTUNITATS QUE ELS HOMES

La política és necessària, la política és la recerca del bé col·lectiu i en això hi estem totes i tots implicats i per tant, les dones hem de fer política, hem de ser-hi i participar de la construcció d'un sistema amb i en igualtat real entre dones i homes. No podem estar absents dels espais de decisió, i hem d'aportar la nostra visió i perspectiva de la realitat, i lluitar per la defensa dels nostres interessos i prioritats.

En cap cas, hem de permetre que se'ns jutgi de manera diferent, banalitzant les nostres opinions i menyspreant el contingut de les nostres aportacions només pel fet de ser dones, i tractant temes del nostre aspecte físic o de la nostra vida personal només per anul·lar el nostre posicionament polític, hem de denunciar aquests comportaments perquè no hi tinguin cabuda en la nostra societat.

Per tot això, cal implicació de totes i tots, cal cultura política però sobretot, cal cultura feminista. ■

Laura Solís González

Tinenta d'alcaldia d'Igualtat i Drets Socials
Regidora d'Igualtat de Gènere i Usos Socials del Temps

Concert celebrat el passat 29 de novembre: Veus contra la Violència Masclista en el que van participar diversos grups i artistes locals

L'APLICACIÓ REAL DELS DRETS POLÍTICS I SOCIALS EN IGUALTAT, EL GRAN REPTA DEL SEGLE XXI

Les dones dia a dia trenquen les barreres que les allunyen de la igualtat real amb els homes. Malgrat aquesta evidència, l'avenç és lent. Al camí iniciat ja el segle XIX cap a la igualtat li queda un llarg recorregut i en política local aquesta afirmació es fa especialment evident ja que avui encara registra una baixa i poc consolidada participació femenina: en trenta-sis anys de democràcia local i deu convocatòries electorals (1979-2015), s'ha passat a Catalunya del 2,2 al 18% d'alcaldesses i del 4 al 35% de regidores. El 2007, amb l'aplicació de la Llei d'igualtat es va registrar un salt de prop de 6 punts, passant del 23,2 al 29,5% de regidores, mentre que el 2011 i el 2015, el creixement es modera, -un 32,50% i 35,40% respectivament, sense arribar al 40% en cap cas.

Per conèixer com van començar les reivindicacions de les dones per a la igualtat i la no discriminació hem de retrocedir fins al segle XIX. Llavors la vinculació de les dones amb una sèrie de moviments de reforma social com l'abolició de l'esclavitud va representar el punt de partida de la lluita pel dret a la propietat i al vot. Recordem que la *Declaració dels drets de l'home i del ciutadà* elaborada el segle XVIII amb la Revolució Francesa, va ser una declaració de principis sobre la igualtat política marcada per les idees del patriarcat, que prescindia de les dones amb l'argument que la naturalesa dels homes és diferent a la de les dones. D'aquí van començar a sorgir les primeres veus, de dones i alguns homes en defensa de la igualtat. Entre aquestes persones pioneres destaquen el marquès Nicolas de Condorcet o Olimpia de Gouges qui va redactar la *Declaració dels drets de la Dona i de la Ciutadana*, en la mateixa línia de la *Declaració dels drets de l'home i del ciutadà* però recollint el principi d'igualtat de drets entre els dos sexes.

La gran aportació de les sufragistes

El moviment sufragista per aconseguir el dret a vot, que arrenca als Estats Units a finals del segle XIX s'estén a Eu-

A TOT EL MÓN NOMÉS 4 PAÏSOS FA MÉS DE 100 ANYS QUE LES DONES TENEN DRET A VOT EL IGUALTAT AMB ELS HOMES: NOVA ZELANDA, AUSTRÀLIA, FINLÀNDIA I NORUEGA.

ropa a principis del segle XX amb resultats desiguals. Així les dones franceses no van aconseguir el dret universal a vot fins l'any 1945. Finlàndia va ser el primer país europeu, el 1906, en atorgar el dret de vot a les dones en igualtat amb els homes. Les espanyoles l'aconsegueixen amb la II República, el 1931, encara que va durar poc temps perquè la dictadura el va deixar sense efecte el 1940 i no es torna a recuperar fins el 1977. Suïssa no atorga el dret a vot a homes i dones fins el 1971 i queden encara països al món on aquest dret no es pot exercir amb llibertat o en d'altres on s'ha aconseguit molt recentment com és el cas d'Aràbia Saudita en què les dones van poder ser candidates i votar per primera vegada el passat mes de desembre. I no hem d'oblidar el cas dels Estats Units i Sud-àfrica, països que van reconèixer el dret a vot femení els anys 1920 i 1930 respectivament però fins el 1965 i 1994 aquest dret estava limitat només a les persones de raça blanca. Nova Zelanda el 1893 i Austràlia el 1902 són els dos països que a nivell mundial van atorgar el dret a vot en igualtat entre els dos sexes.

La gran victòria del segle XX ha estat la consecució dels drets polítics. El repte per al segle XXI és el de l'aplicació real d'aquests drets. Les estadístiques ens recorden que les dones segueixen sense estar presents en els principals llocs de responsabilitat i de presa de decisions. La divisió de rols a la vida pública i privada; les dificultats en la conciliació; la manca de models diferents de liderar; les jerarquies de les organitzacions polítiques i els obstacles culturals, econòmics o polítics que a la llarga desanimen les dones o dificulten la seva entrada a la vida política i a llocs de decisió, es troben entre les principals raons de les desigualtats entre dones i homes. ■

1976 - Manifestacions veïnals al barri de Casablanca.

Fons: Associació de Veïns Casablanca (Arxiu Històric Municipal de Sant Boi de Llobregat).

EL NOMBRE D'ALCALDESSES I REGIDORES CREIX MOLT LENTAMENT A LA COMARCA

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat és una eina de suport a la presa de decisions a l'abast de tots els actors i de les institucions i organitzacions locals que, de manera continuada, aporta coneixement i proporciona informació analitzada i contrastada en matèria de desenvolupament local. Els principals àmbits de treball de l'OC-BL són economia i mercat de treball; demografia; immigració; joventut; educació; turisme i igualtat.

L'OC-BL amb el suport del Consell de les Dones del Baix Llobregat estudia, amb perspectiva de gènere, les eleccions municipals. El resultat d'aquest estudi són 2 informes. Un **primer** on s'analitza la composició de les candidatures (centrant-nos tant en el pes de les dones en les diferents candidatures, com en el lloc que ocupen en aquestes o el percentatge de repetició dels candidats) i un **segon** on s'analitza el paper de les dones a les institucions locals (pes de les alcaldesses en el conjunt d'ajuntaments de la comarca, evolució i pes de les regidores) i si es confirmen o rebutgen les següents hipòtesis d'entrada (existència de segregació vertical i horitzontal en els ajuntaments o els homes repeteixen més en els plenaries municipals que les dones).

L'APLICACIÓ DE LA LLEI D'IGUALTAT NO AFAVOREIX A LA PRÀCTICA L'ACCÉS DE LES DONES A LLOCS DE RESPONSABILITAT A LA VIDA POLÍTICA

De les candidatures als ajuntaments: no s'ha assolit la paritat (60-40) ni en regidores ni alcaldesses, mentre que les candidatures sí que eren paritàries

El 46% de les persones que es van presentar a les diferents candidatures de les eleccions locals del Baix Llobregat eren dones. Ara bé, només el 25,6% del total de candidatures estaven encapçalades per dones i tan sols el 19% presentaven 3 dones en els primers 5 llocs de la llista. Aquestes dades condueixen de manera directa, a una menor i pitjor representació de dones que d'homes en les institucions locals, malgrat que des del 2007 tenim la llei per a la igualtat efectiva de dones i homes a nivell estatal. La catalana és més recent, doncs es va aprovar el passat mes de juliol 2015. I després de prop de 40 anys de democràcia continuada.

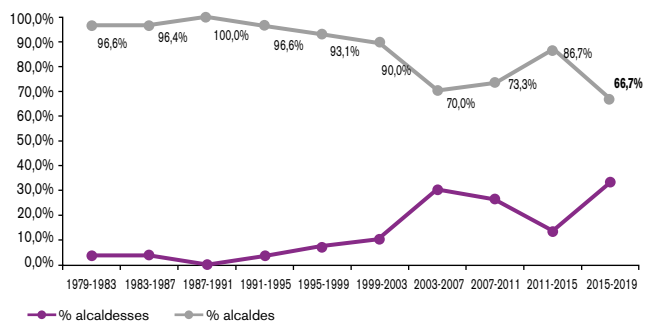
El mandat 2015-2019 és el que presenta la major proporció de regidores. Tot i amb això, aquest percentatge no supera el 39% del total de membres electes.

Dels 30 municipis del Baix Llobregat, només 10 estan liderats per dones. Aquest mandat és el de major nombre d'alcaldeses a la comarca. Si mirem però, el paper de les dones en les tinences d'alcaldia, aquest disminueix, i passa del 41% al 30%.

Les dones continuen gestionant serveis socials i els homes economia i urbanisme

Pel que fa a les responsabilitats, es detecta clarament que la segregació horitzontal (que en termes generals es defineix com la presència diferencial d'homes i dones en determinades carteres) sí que existeix en els ajuntaments de la comarca. Els àmbits d'igualtat i de serveis socials són altament feminitzats (més del 70% d'aquestes regidories estan liderades per dones). Economia i urbanisme continuen sent els àmbits més masculinitzats (amb només un 21% i 27% de dones respectivament).

Evolució del percentatge d'alcaldies al Baix Llobregat, des del mandat 1979-1983 a 2015-2019.

Font: OC-BL a partir dels cartipassos municipals

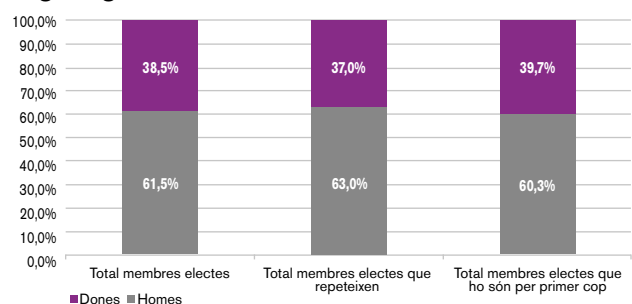
Repetició o rotació?

La repetició en el càrrec acostuma a utilitzar-se com un indicador de presència. Si la persona repeteix com a membre electe, tindrà més presència, experiència, visibilitat pública i per tant tindrà més oportunitats de consolidar la seva trajectòria professional en la política formal.

La majoria dels alcaldes i alcaldesses del Baix Llobregat repeteixen en el càrrec (el 80% de les alcaldesses i el 95% dels alcaldes).

En aquest mandat, del total de membres electes que repeteixen, el 63% són homes i el 37% són dones. Dels membres electes que ho són per primera vegada, el 60% són homes i el 40% dones. ■

Membres electes als consistoris del Baix Llobregat segons gènere. Mandat 2015-2019.

Font: OC-BL a partir dels cartipassos municipals

LA PARTICIPACIÓ DE LES DONES A LES ENTITATS ÉS DESIGUAL I CENTRADA EN L'ATENCIÓ A LES PERSONES

Assolir la igualtat real entre dones i homes en la política i la societat ha de contribuir a prioritzar el desenvolupament de la vida de les persones per sobre d'interessos polítics o econòmics. Això només s'aconseguirà apropant la política a la ciutadania.

En aquesta línia, la comarca del Baix Llobregat va celebrar el novembre de 2014 el 4t Congrés de les Dones que va permetre aprofundir en la teoria feminista i les possibilitats reals de transformació i de canvi de valors que l'escenari actual brinda. De les conclusions d'aquest Congrés es deriven actuacions, adreçades a fomentar polítiques d'igualtat dins les organitzacions, tant públiques com privades. Una d'aquestes conclusions es refereix a la necessitat d'aprofundir en l'anàlisi de la participació de les dones en la vida social, en l'evolució del teixit associatiu de dones de la comarca, i en les noves formes de participació.

Per conèixer experiències de dones de la nostra ciutat que treballen en el món associatiu, hem preguntat a 3 dones compromeses dels àmbits de l'esport, l'educació i la salut, com els ha condicionat el fet de ser dona en les seves trajectòries associatives i per què creuen que és important la participació femenina.

El sostre de vidre, invisible però existent, de les dones en espais de participació

Pepi Aparici Bruges

Presidenta de l'Associació Fibrobaix

Participar en el **món associatiu m'ha ajudat molt**. Em vaig quedar vídua amb 43 anys, d'això ja en fa 23. I just després em diagnosticaren fibromiàlgia.

La Fibromiàlgia és una malaltia desconeguda i incompresa per a molts i moltes, que patim majoritàriament dones (90% de les persones amb Fibromiàlgia són dones). A més del dolor i la resta de simptomatologies que comporta, les que la patim ens veiem incompreses, pressionades socialment pels estereotips relacionats amb el sexe i la responsabilitat no igualitària de realitzar les tasques que socialment, només pel fet de ser dones, ens han adjudicat (cura de la casa, fills/es, etc) Davant d'aquesta situació i recentment vídua, vaig entrar en un estat depressiu,

on cada vegada tenia menys ganes de relacionar-me amb la gent i de sortir, i mica en mica em vaig acabar aïllant.

Anys després, al conèixer l'existència de l'Associació Fibrobaix (associació de fibromiàlgia del Baix Llobregat), vaig sentir la necessitat de fer-me'n sòcia. Vaig tenir l'oportunitat de sortir de la depressió que patia, de començar a conèixer dones que estaven passant pel mateix i em va servir de suport. Amb el temps, vaig voler donar un pas més, entrant en la Junta Directiva, on actualment sóc la presidenta. Pertanyer a l'entitat i poder ajudar i orientar a persones que pateixen igual que jo la malaltia, em fa sentir part activa de la societat, m'ajuda a establir objectius tant personals com professionals de lluita; no només perquè la malaltia sigui reconeguda i compresa, sinó també perquè les dones que la patim tinguem el suport que cal per enfrontar-la, ja sigui per part de les nostres parelles, de la societat, etc Les dones som el 52% de la societat. S'ha de visualitzar la figura femenina de manera normalitzada i com a part activa de la societat en espais de participació.

En aquest sector, també ens trobem amb un sostre de vidre, invisible però existent. Encara són moltes les dones, que no participen o deixen de fer-ho a causa de càrregues familiars, cosa que no passa en les entitats amb més presència masculina.

Això s'ha d'acabar, les relacions interpersonals són necessitats bàsiques que homes i dones necessitem cobrir, i hem de saber gestionar el nostre temps i compartir les responsabilitats. ■

El futbol femení està en alça

Gemma Deumal Ametller
Gerència
del FC Santboià

Ser dona en un món d'homes no és fàcil i ser dona jove al capdavant de qualsevol associació, entitat o empresa encara menys. La major part de la meua carrera professional l'he desenvolupat en el futbol, un món majoritàriament masculí on la presència de les dones fins fa poc era pràcticament inexistent, i això ha fet que m'hagi trobat amb persones que donen suport a la teva tasca i t'avaluen per la teva vàlua professional, però també d'altres que creuen que pel fet de ser dona en un món d'homes tenen el dret a faltarte al respecte.

Tinc companyes que han publicat llibres explicant les coses que han hagut de suportar en el seu dia a dia pel simple fet de ser dones i jo també podria escriure un petit llibre al respecte. No és un món fàcil.

D'un temps cap aquí, però, aquesta tendència està canviant. El futbol femení està en alça. Em fa especial il·lusió ajudar a engegar projectes com la creació de l'Escola de Futbol Femení del Baix Llobregat del FC Santboià precisament per això, per apostar per la pràctica d'aquest esport que fins ara ha estat considerat minoritari.

Et dediquis a l'àmbit que et dediquis les dones tenim un "handicap" que és la conciliació. Hi ha professionals que han treballat a un alt nivell fins que han estat mares i després no han pogut tornar a ocupar el seu lloc de treball. En aquest aspecte jo només puc estar agraïda al President i directius del meu club (FC Santboià) per ser flexibles en els meus horaris. També és just que faci una petita ressenya a aquella gent que m'he trobat i em vaig trobant en el dia a dia de la meua professió que, per damunt del gènere, em veuen com una professional enamorada de la seva feina i que intenta cada dia estar a l'alçada del lloc que ocupa. Perquè si una cosa som les dones és passionals amb tot allò que fem: donem aquell plus emocional i això fa que la nostra tasca dins una empresa acabi sent diferenciadora. No és d'estranyar que d'aquí vingui aquella expressió del "toc femení".

Som bones gestores. Ens impliquem al 100% en l'organització on treballem, estem més predisposades a la col·laboració i en optimitzar els recursos. Cuidem els detalls i tenim un sisè sentit que no falla mai!

Per exemple el fet de tenir una Alcaldessa fa que es treballi molt a favor de les dones, cosa que hauria de servir d'exemple a molts municipis i ciutats d'arreu. ■

Confiar en els altres, encara que soni a utopia

Maria Valencia Vera
Presidenta de
DIDANIA (Fundació
Pere Tarrés)

Fa 20 anys que em moc en el món associatiu, des de diferents espais, responsabilitats i rols. Les meves tasques sempre han estat vinculades a l'educació, a l'educació en el lleure, el món de la cooperació i l'acció social. Segurament, el fet que les meves funcions hagin estat relacionades amb el món educatiu ha donat peu a que el ser dona no hagi estat mai un inconvenient: és bastant habitual la presència femenina en aquests espais. La meua condició femenina, però, sí m'ha condicionat en els espais associatius on he intervingut

amb població en situació de vulnerabilitat social, doncs en determinats moments, he hagut de refermar la meua autoritat com a educadora, clarificar el meu rol respecte als infants, adolescents o famílies. Probablement, aquest fet, té bastant a veure amb una visualització d'alguns col·lectius respecte a la presència femenina. Val a dir, que al llarg de tota la meua trajectòria el que m'ha ajudat sempre ha estat defensar fermament els drets i principis humans, treballar per millorar l'entorn...i això no té a veure amb la condició de dona, sinó de persona. Com a dona i com a persona, sóc convençuda de la importància de la participació, del treball en xarxa, de l'associacionisme per a transformar el món. La força neix de treballar plegats i de considerar-nos en equitat de condicions els uns i els altres.

És important que tothom participi, tothom, ... més enllà del seu gènere, de la seva procedència, de les seves condicions personals, del seu color o de la seva tendència sexual...tots els éssers humans, amb les nostres virtuts i capacitats, hem d'aportar en aquesta construcció del món i la societat. He vist al meu voltant persones en extrema pobresa, he vist nens i nenes que tenien la mobilitat tan reduïda que gairebé no podien més que moure els ulls, he conviscut en entorns on les persones que hi havia ho havien perdut tot...he compartit amb homes i dones, amb adolescents i joves, amb infants...i crec convençudament que, encara que soni a utopia, ens toca confiar en els altres, esdevenir agents de canvi, participar activament del que ens envolta i promoure la participació dels altres... Per aquest motiu, em sembla adient i necessari que les dones participem, que tots i totes participem des dels principis i els valors humans. ■

FORATS DE GÈNERE

EN LA PARTICIPACIÓ POLÍTICA

Han corregut rius de tinta sobre l'anomenat "gap" de gènere referent a la participació política. Acostuma a preocupar a actors polítics i acadèmics el menor interès de les dones per la política, i el volum de dones que mostren desvinculació del sistema democràtic en les enquestes d'opinió (veure Sondeig d'Opinió Política ICPS). És conegut que les dones acudeixen en menor mesura a les urnes que els homes, són minoria com a càrrecs electes, i ocupen menys càrrecs de poder polític. Els temes que les afecten de forma específica no són prioritaris a l'agenda política i, en resum, són menys influents.

Però el forat de gènere en la participació va més enllà d'allò estrictament institucional. Llegim a l'Enquesta Social Europea que els homes són majoria en la participació que té a veure amb col·laborar amb partits, amb sindicats, amb associacions, o en accions com posar-se en contacte amb polítics o autoritats i en assistir a manifestacions. I és que ells disposen de més temps, i la seva construcció social de gènere els adjudica la prioritat de l'espai públic. Es dediquen en major mesura que les dones a activitats socials i polítiques que exigeixen implicació i que donen reconeixement i poder, com és la militància en partits polítics i en sindicats.

Les dones, en canvi, elles i les seves triples presències, són majoria en accions puntuals que no les vinculen a un determinat horari de reunions, ni prioritats, ni compromisos d'assistència. L'experta en polítiques públiques i socials **Maria Freixanet** afirma que elles són majoria en tres subsectors de la participació: peticions de firmes, dur insígnies o enganxines, i boicots a productes alimentaris. D'alguna manera, existeix proximitat entre aquesta participació i l'espai privat, de la llar, dels aliments i de les cures; la participació de les dones és més individual, íntima, ocasional i queda més lluny dels centres de poder.

Si mirem cap als espais que s'organitzen via participació directa, assembleària o deliberativa, el forat de gènere resisteix. Els estudis que hi ha sobre la matèria mostren que les dones acudeixen menys a les assemblees que els homes, hi intervien en menor mesura, les seves intervencions són més curtes, la seva opinió té menor pes en el que acaba recollint-se i són aportacions més qüestionades. La subtilesa d'aquesta desigualtat és immensa, i passa desapercibuda si no ens hi fixem acuradament. Aquesta intangibilitat del masclisme en els espais deliberatius i assemblearis fa que existeixi menys alarma sobre el tema, i per tant que no s'acostumin a adoptar mesures que contrarestin fenòmens com el desigual valor que s'atorga a qui parla en funció del sexe, ni que s'intervinguï sobre elements com la participació numèrica, la tria de l'horari o la distribució espacial, per donar la possibilitat a persones socialment desiguals a participar amb equitat.

ELLES SÓN MAJORIA EN TRES SUBSECTORS DE LA PARTICIPACIÓ: PETICIONS DE FIRMES, DUR INSÍGNIES O ENGANXINES, I BOICOTS A PRODUCTES ALIMENTARIS

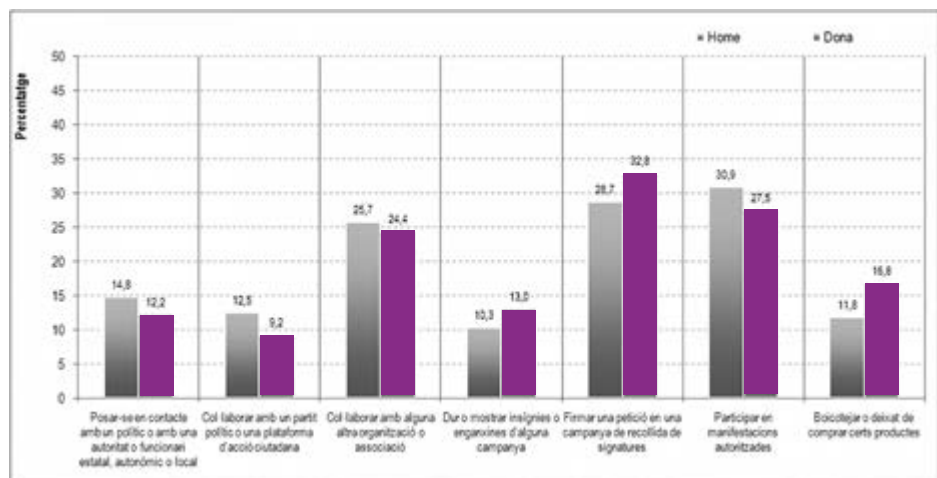
Més enllà de les dinàmiques de gènere, que es donen arreu, també existeix "gap" pel que fa a la tria de temes sobre els que homes i dones es mostren interessats. Si fem un cop d'ull a l'associacionisme, part essencial del que és el sistema polític-social (de nou: Enquesta Social Europea), veiem que la participació més nombrosa i també masculinitzada és en clubs esportius, seguit de l'afiliació a sindicats i partits. Les dones, per la seva banda, són majoria en associacions ecologistes, de solidaritat i ONG's, i en les activitats a casals de gent gran. Així doncs, de nou, un patró que respon, una vegada i una altra, a la norma patriarcal que reserva la política, el treball i els esports per als homes, i la cura dels altres, de les persones dependents i de l'entorn – fer d'allà on ets un lloc habitable - en l'esfera pròpia de les dones. Forats, distàncies i distribucions que ens recorden que la norma patriarcal retalla la nostra manera d'estar en política; i d'estar, així en general. ■

A la següent **pàgina mostrem** dues gràfiques amb dades sobre participació i gènere elaborades des de l'IQ, l'Institut per a l'Estudi i la Transformació de la vida Quotidiana
www.iqobservatori.org

LA PARTICIPACIÓ NO CONVENCIONAL TAMBÉ TÉ CLAU DE GÈNERE

Formes de participació política diferents del vot, per sexe. Catalunya 2012-2013

Entre les altres formes de participació més enllà de l'electoral, destaquen per ser les més utilitzades: la firma de peticions en una campanya de recollida de signatures (30,7% del total), la participació en manifestacions autoritzades (29,2%) i la col·laboració en organitzacions o associacions (25,1%).

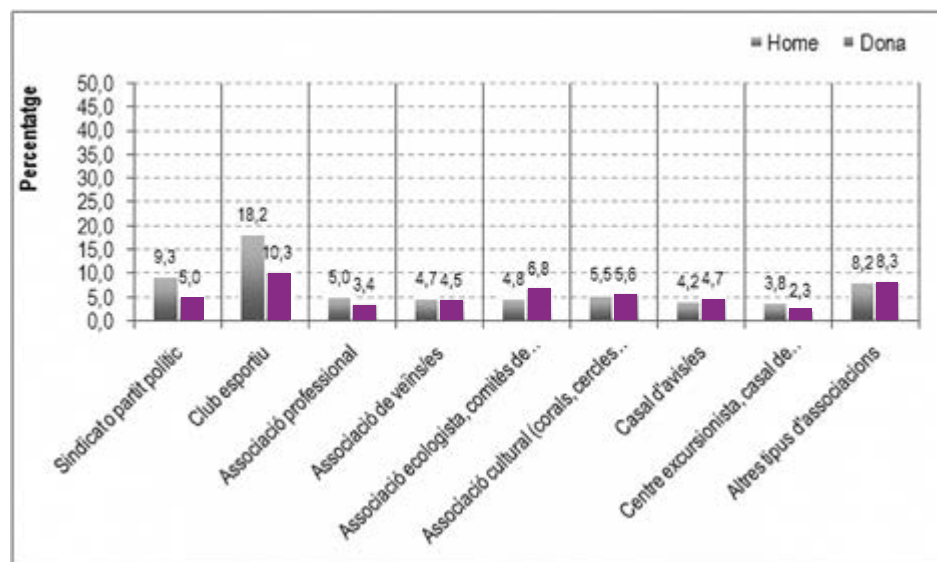
Elaboració equip IQ a partir de les dades de l'Enquesta Social Europea EESS6 2012/13

Per sexes, aquest ordre de prioritats es manté, si bé s'observa que les dones només participen en major percentatge que els homes en aquelles accions que són de caràcter individual/privat: Dur insígnies o enganxines, firmar peticions en una campanya de recollida de signatures, i especialment participar de boicots o deixar de comprar certs productes. La clàssica dualització públic-home privat-dona es trasllada a totes les esferes, també a la participació política.

IMPLICACIÓ AL TEIXIT ASSOCIATIU

Pertinença a diferents associacions en població de 16 anys i més, per sexe. Catalunya 2011

La població catalana forma part d'associacions de diferent perfil, entre les quals destaquen els clubs esportius (14,2%) o els sindicats o partits polítics (7,1%), si bé en aquest darrer grup només una petita part correspon a l'afiliació a partits (ESS 2010-11).

Idescat. Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població 2011.

A la cua, trobem els centres excursionistes (3%) o les associacions professionals (4,2%). Si ens fixem en les dades per sexes, s'observa que en el cas de les dones, aquestes tenen una participació superior als homes en els casos de les associacions ecologistes, culturals, casals d'avis/es i les catalogades com a «altres» a l'enquesta.

PARITAT: FINS ON HEM ARRIBAT?

Les institucions polítiques catalanes s'han feminitzat progressivament però la balança segueix molt desequilibrada en favor dels homes, malgrat l'aplicació de les quotes. Actualment, trobem un 60% de diputats al Parlament, un 61% de consellers al Govern de la Generalitat, i un 68% de regidors i un 86% d'alcaldes en la política local. En l'absència de les quotes, la sobre-representació dels homes encara és més elevada, com en els òrgans de direcció de les empreses, els bancs, les universitats i els mitjans de comunicació. La manca de paritat suposa un greu dèficit democràtic. Així ho han entès els més de seixanta països que han adoptat quotes obligatòries per llei en l'àmbit de la política i les dues desenes de països que també les han introduït per a la composició dels consells d'administració de les empreses.

Tània Verge Mestre, Professora de Ciències Polítiques a la Universitat Pompeu Fabra reflexiona en aquest article sobre per què si s'apliquen quotes hi segueix havent una sobre-representació dels homes a les institucions.

La quota vigent estableix una presència mínima del 40% i una presència màxima del 60% per a qualsevol dels dos sexes en les llistes electorals presentades pels partits polítics. Malgrat que tots els partits compleixen aquest requisit (no fer-ho comporta la no proclamació de les candidatures electorals per part de la respectiva junta provincial electoral), encara opera de manera general una discriminació estratègica. Concretament, els homes segueixen ocupant una major propor-

L'AMBICIÓ O UN LIDERATGE FORT ENCARA ES CONSIDEREN VIRTUTS EN ELS HOMES PERÒ DEFECTES EN LES DONES

ció de llocs segurs a les llistes. Per aquest motiu, cal reclamar les llistes cremalleres on els dos sexes s'alternen consecutivament de principi a fi de les llistes. I per evitar que gairebé tots els caps de llista siguin homes, cal establir que la meitat de les llistes presentades per cada partit siguin encapçalades per dones i l'altra meitat per homes.

Tot i el creixent consens internacional al voltant de la paritat, les quotes segueixen sent objecte de crítiques. La principal és la basada en la meritocràcia. Se sosté que les quotes suposen la selecció de dones poc qualificades o menys qualificades que altres homes, que en resulten així injustament exclosos. No obstant, no hi ha evidència empírica que indiqui que les dones estan menys qualificades. Es més, amb la introducció de quotes millora la qualitat dels representants homes ja que obliga els comitès de selecció a posar sobre la taula els criteris per a ser escollit, eliminant així les pràctiques menys transparents de reclutament.

Cal que ens preguntem però, diu Tània Verge, per què la capacitat es pressuposa sempre en els homes però no en les dones. L'exclusió històrica de les dones dels centres de poder ha comportat que el model masculí regeixi tant la definició dels mèrits com les pròpies dinàmiques de participació. Les dones han de provar la seva vàlua no només en tant que dones sinó respecte uns paràmetres masculins de lideratge, molt sovint basats en una assertivitat desmesurada, certa agressivitat en l'estil de debat i de presa de decisions i en una disponibilitat absoluta de temps. Simultàniament, aspectes com l'ambició o un lideratge fort es consideren virtuts en els homes però defectes en les dones, a qui s'exigeix que mantinguin també les característiques associades a la feminitat.

Finalment, cal seguir denunciant la segregació per raó de gènere de les responsabilitats polítiques, per la qual els homes acaben ocupant els llocs de més responsabilitat i visibilitat pública, i el fet que les dones que es dediquen a la política són jutjades de manera més crítica o avaluades per la seva estètica o vestit. La democràcia paritària no ha d'implicar només l'equilibri formal de gènere en els llocs de decisió sinó que ha de comportar l'eradicació de les pràctiques masculistes que impedeixen l'exercici de la participació política en igualtat. ■

“VEUS CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA”

El 2015, l'espai públic va ser l'escenari prioritari de la commemoració del 25 de novembre a Sant Boi i el motor, la implicació de la ciutadania. Per tal de portar a les places i carrers de la ciutat l'alerta sobre les agressions masclistes, es va crear una rèplica de l'obra d'art col·lectiva “sabates vermelles” creada a Ciudad Juárez per Elina Chauvet per visibilitzar els femicidis. Alhora, diversos artistes i grups locals van musicar poemes de reconegudes autores per tal de fer possible el primer concert de “Veus contra la violència masclista”. A més dels moments clau de sensibilització al conjunt de la ciutadania, la regidoria d'igualtat de gènere, treballa de manera continuada en la prevenció de la violència a través de l'impuls de la coeducació, de l'apoderament de les dones o de la promoció de masculinitats alternatives.

Formacions sobre coeducació per a professionals de l'educació no formal i el treball comunitari que van tenir lloc els mesos d'octubre i novembre

24 de novembre: jornada de formació per a professionals sobre masculinitats i violències masclistes en les que va participar l'investigador Jokin Azpiazu.

21 de novembre: acte públic a la plaça Catalunya en el que es van pintar les sabates de color vermell per tal de crear una obra d'art col·lectiva per denunciar la violència masclista.

Obra d'art col·lectiva “Sabates vermelles” que se suma a les rèpliques del projecte artístic d'art públic creat per Elina Chauvet

29 de novembre: Concert “Veus contra la violència masclista” en el que diversos artistes i grups locals van musicar poemes de reconegudes autores.

22 de novembre: III Marxa del Baix Llobregat contra la violència masclista

Lliurament del premi Delta a Carme Via i Sala autora de “La modista i altres dones”.

www.igualtatsantboi.cat

**AIXÒ
NO
ÉS AMOR**

www.aixonoesamor.cat

AJUNTAMENT DE
SANT BOI DE LLOBREGAT

